

5 : Le Mémorial de l'Armée secrète

De jonge strijders worden roekelozer. Op 4 september zetten de guerrillastrijders van het Geheime Leger (AS) een tentenkamp op onder de beschutting van de hagen die de oostelijke rand van het "Bois Laguesse" tussen Verdenne en Champlon-Famenne begrenzen.

De toenmalige burgemeester, Joseph Henry, uitte herhaaldelijk zijn bezorgdheid tegenover het verzet. Vijf jongeren van A.S. gekleed in een grijze overall lopen door de hoofdstraat op zoek naar stro. Op 6 september, klokslag twaalf uur 's middags, reden Duitse pantserwagens van Marche naar de Hys de Verdenne, doorheen de fond des Vaulx, waarbij ze de "Villa Hanin" verbrandden.

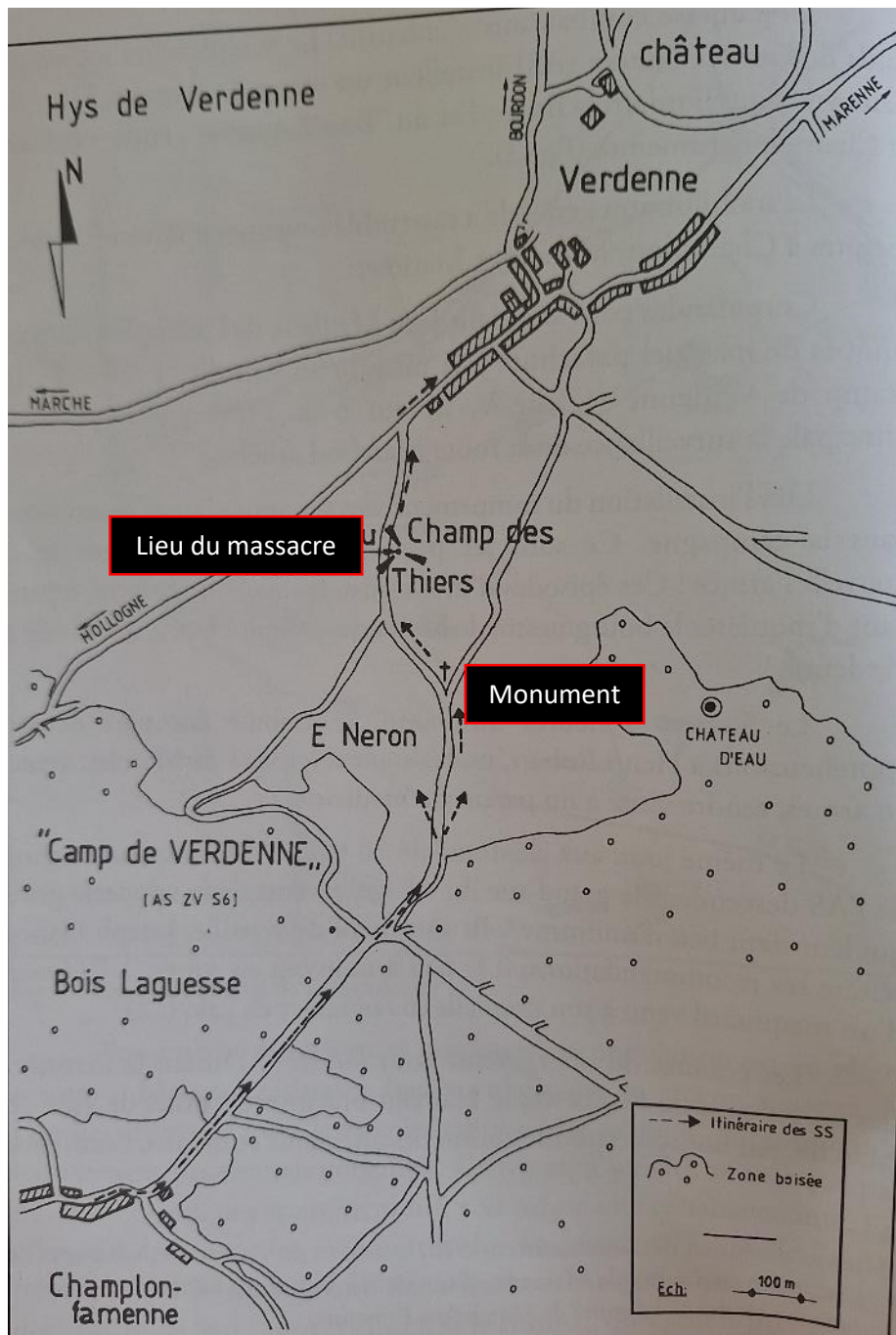
Nadat ze in westelijke richting rond het "Bois Laguesse" zijn gegaan en Champlon zijn overgestoken, komen de SS'ers rond 13.30 uur tevoorschijn. De verzetsstrijders probeerden drie of vier duitse pantservoertuigen te ontvluchten, maar in plaats van in de richting van het Champlon-bos te vluchten, renden ze richting Verdenne.

De vlucht van bepaalde verzetsstrijders had tot gevolg dat de woede van de Duitsers verergerde. Ze slaagden erin zes jongens te omsingelen, die ze zonder aarzelen neerschoten op korte afstand langs de kant van de weg, in de "Champs de Thiers". Ervan overtuigd dat andere verzetsstrijders hun toevlucht konden zoeken in het dorp, lanceerde de SS daar vier pantservoertuigen, die via de zuidwestkant van het dorp binnenkwamen en de huizen met machinegeweren beschoten. Brandgranaten worden in huizen gegooid.

"Een lichte regen zorgt ervoor dat de dorpeelingen de oogst niet kunnen voortzetten. De hooizolders en schuren zijn vol. Een uur lang zal de Duitse inval aanhouden en dan keren ze terug richting Champlon.

De bewoners proberen ondanks de brand wat herinneringen en meubels uit de vlammen te redden."

Verhaal van Albert Gaillard

Plan de l'endroit où les maquisards se sont fait massacrer.

Le Mémorial de l'Armée Secrète

José DUPONT

René HALIN

Charles MARCHAND

Martin MARCHAND

Désiré PIÉRRARD

Jules PIERRE

Des croix de bois ont d'abord été érigées près de l'endroit du massacre des maquisards

C'est le 3 septembre 1989 qu'aura lieu l'inauguration du mémorial de l'A.S.

Photo d'un groupe de résistants de l'Armée Secrète de la région de Marche-en-Famenne

Maar ook...

Franz Schmitz en Walter de Selys Longchamps onderhielden in de jaren na het einde van de oorlog uitgebreide correspondentie, op persoonlijke basis en in het kader van verschillende initiatieven die verband hielden met hun activiteiten als verzetsstrijders en met Groep G. Hun vriendschap, gesmeed in het maquis van de Ardennen, zal nooit vervagen. Ze hielden contact via correspondentie en ontmoetten elkaar af en toe tijdens het verblijf van Walter de Séllys in België. Affiniteiten kunnen gebaseerd zijn op een geheime intuïtie, omdat ze zich nooit hadden kunnen voorstellen dat ze gemeenschappelijke voorouders en afkomst zouden hebben; Veel later onthulde de genealogie echter dat er sprake was van een verre verwantschap tussen hen, die teruggaat tot de 16e eeuw!

Als onderdeel van Groep G onderhield Franz Schmitz ook bijzondere vriendschapsbanden met Camille Hermand, na de oorlog gepromoveerd tot brigadegeneraal van Water en Bos, met Hubert Halin, van de Nationale Raad van het Verzet (die hij regelmatig in Brussel ontmoette) en vele andere metgezellen van Groep "G", die dan na de oorlog een grote familie werd, met zijn momenten van herdenkingen en samenkomsten.

Villa « les Hiboux », Rochefort (fin 1944 ou 1945) ; de g. à dr. : Henri Delhaye (Marche), Franz Schmitz (Marche), Walter de Séllys Longchamps, André Bauche (Libin) en uniforme anglais, André Van der Straten-Waillet (Marche)

Dans le cadre du Groupe G, Franz Schmitz a également maintenu de liens d'amitiés particuliers avec Camille Hermand, promu après la guerre Brigadier des eaux et forêts, avec Hubert Halin, du Conseil national de la résistance (qu'il rencontrait régulièrement à Bruxelles) et bien d'autres compagnons du groupe « G », devenu après la guerre une grande famille, avec ses moments de commémorations, de retrouvailles, ...

Fausse carte d'identité d'un résistant

Membres du Front de l'indépendance (FI) en octobre 1944

Photo prise dans la cour des Pères Franciscains de Marche-en-Famenne.